

בבית הדין הצבאי לערעורים

בפני :

תא"ל דורון פיילס – המשנה לנשיא

בעניין :

ח/XXX טור' ע' פ' – המערערת (ע"י ב"כ, רס"ן נילי זיו; סגן אריאלה סגל)

נ ג ד

התובע הצבאי הראשי – המשיב (ע"י ב"כ, רס"ן נילי זיו; סגן אריאלה סגל)

ערעור על החלטה של בית הדין הצבאי המחוזי במחוז שיפוטי המטכ"ל שניתנה בתיק מטכ"ל (מחוזי) 216/16 (סא"ל שחר גרינברג - שופט) ביום 9.3.2016. הערעור נדחה.

ה ח ל ט ה

1. כנגד המערערת, טור' ע' פ', הוגש כתב אישום, אשר מייחס לה היעדרות מן השירות שלא ברשות במשך כחמש שנים. בית הדין המחוזי נעתר לבקשת התביעה והורה על מעצרה של המערערת עד תום ההליכים המשפטיים בעניינה. המערערת משיגה על החלטה זו ומבקשת לשחררה מן המעצר.

2. זו, בתמצית, המסכת העובדתית הצריכה לעניין: המערערת נקראה לשירות בטחון ליום 10 בינואר 2011. ביום 28 באוקטובר 2010 חתמה בבית הדין הרבני על תצהיר, מכוחו של סעיף 40 לחוק שירות בטחון [נוסח משולב], התשמ"ו-1986, שלפיו טעמים שבהכרה דתית מונעים ממנה מלשרת בשירות בטחון. על-אף שתצהיר זה הוגש מאוחר מן המועד הקבוע בתקנות, לא נדחה התצהיר על-ידי רשויות הגיוס על הסף. חוקר פרטי נשלח להתחקות אחר אורחותיה של המערערת. במסגרת זו גבה הודעות מן המערערת,

מאימה, מדודתה ובהמשך גם ממורתה, בבית הספר התיכון שבו למדה. ממקבץ הדברים עלה, לכאורה, כי המערערת אינה מקיימת אורח חיים דתי של ממש. בהודעה שגבה החוקר הפרטי ביום 17 במארס 2011 מפיה של המערערת מסרה "אני שומרת אני לא דתייה מאוד ואני גם לא רוצה להיות כזאת...אני לא זוכרת מה זאת הכרה דתית...אני לא רוצה להתגייס לא בגלל הדת אלה [כך במקור – בית הדין] בגלל הבעיות הכלכליות שיש לי בבית ויש לי בעיות מבחינה חברתית". בסוף הודעתה, נרשם מפיה "אני מבטלת את הבקשה. אני מבקשת להתעלם מהבקשה שלי לפתור [כך במקור – בית הדין] משרות עקב תצהיר דת ואני מוותרת על הפטור מטעמי דת. אני רוצה להוסיף שעקב מצבי הרפואי והנפשי אינני מתאימה לצה"ל". בתיק מצוי מסמך שכותרתו "משיכת בקשה לפטור משירות בטחון מטעמים שבהכרה דתית" (מסמך זה יכונה להלן, לשם הנוחות, "המסמך"). זהו טופס, שבו מודפס נוסח כתוב מראש, שלפיו המלש"בית מודיעה כי הגישה בקשה לפטור מטעמים שבהכרה דתית, כי היא מצהירה עתה כי טעמים כאלה אינם מונעים ממנה מלשרת, ועל כן "הנני מבקשת בזאת למשוך את בקשתי לפטור ולהתגייס לשירות בטחון". מתחת להצהרה זו מופיעה חתימה, מספר זהות ותאריך. מתחת לאלה מופיע נוסח, המאשר כי המלש"בית חתמה על המסמך בפני בעל התפקיד, אשר פרטיו מופיעים בתחתית המסמך. בתוך אישור זה ממולא שוב מספר זהות. בתחתית המסמך נכתבו הפרטים "אבנר אמיתי רס"ב" אך לא מולא, במקום שנועד לכך, תפקידו. יצוין, כי מספר הזהות שמולא, פעמיים, במסמך, הוא בן עשר ספרות, ולמעשה זהו מספר הזהות של המערערת, שלתוכו השתרבה ספרה נוספת. התאריך המופיע במסמך הוא "17.3.11". ניכר כי בספרת האחדות של היום נעשה תיקון. בהמשך זומנה המערערת ללשכת הגיוס, ובסופו של דבר זומנה להתייצבות לגיוס, בצו שהוצא מכוח סעיף 12 לחוק. למועד ההתייצבות לגיוס שנקבע לא הופיעה. בשיחת טלפון שנערכה עימה, אשר תועדה, מסרה המערערת כי "לא בא לה להתגייס". אמה מסרה בטלפון כי המערערת אינה מעוניינת להתגייס. באמרתה במשטרה הצבאית, עם מעצרה, הודתה המערערת בעבירה שיוחסה לה, ציינה כי קיבלה לפני חמש שנים צו וידעה כי עליה להתייצב לשירות. היא ציינה כי היא מפרנסת את משפחתה וכי אינה יכולה להיות בכלא, כי היא חרדתית. מטעם המערערת הוצג תצהיר שלה, המתאר חוויות עבר קשות.

3. השופט קמא הנכבד דחה את הטענות כי המסמך מזויף, קבע כי המערערת זומנה להתייצבות כדין וכי קמות עילות מעצר מובהקות.

4. המערערת סבורה כי אין הצדקה למעצרה. בהיבט הראייתי סבורה המערערת כי אין להסתמך על המסמך, בשל ליקויים חמורים שיש בו – מספר הזהות שגוי, באופן שאין הוא מזהה את המערערת כבעלת המסמך; התאריך תוקן; החתימה אינה נחזית כחתימתה של המערערת; ואין ננקב תפקידו של הנגד שבפניו נחתם, לכאורה, המסמך. בכל אלה יש, להשקפת הסנגור, כדי להחשיד את המסמך כמזויף ומכל מקום, אין הוא עונה על דרישות בסיסיות ממסמך רשמי, במידה שאינה מאפשרת להסתמך עליו. משכך, לגישתו, הפטור שקיבלה המערערת בעקבות הגשת התצהיר בדבר הטעמים שבהכרה דתית בעינו עומד. הסנגור מציין כי לא נערך למערערת שימוע, כנדרש, לעמדתו, בטרם הוחלט לא להכיר בפטור ולגייסה. בהיבט העילה, הפנה הסנגור לנסיבותיה המשפחתיות והאישיות של המערערת ולגילה כיום. באלה יש, לגישתו, כדי להקהות את ההצדקה למעצר.

5. התביעה הצבאית, מצידה, סבורה כי התצהיר הוגש מאוחר מן הנדרש בדין ועל כן לא הייתה המערערת זכאית לפטור. מכל מקום, לעמדתה, יש די ראיות לכך שהמערערת ביקשה לבטל את הפטור ואחר כך זומנה כדין לא התייצבה. התביעה ביקשה להותיר את החלטת בית הדין המחוזי על כנה.

6. מן המסמכים בתיק עולה כי איש לא העמיד את המערערת על כך שהתצהיר הוגש באיחור או כי עניין זה נשקל על-ידי רשויות הגיוס. אדרבא, השתלשלות הדברים מלמדת כי הרשויות ביקשו לאמת או להפריך את האמור בתצהירה, לגופו.

7. מוטב, על כן, כי עניינה של המערערת ייבחן בהיבט ביטול בקשת הפטור. הצרף המסמכים המצויים בתיק מלמד כי, בין אם באופן אקראי או בשל חשד שהתעורר, ביקשו רשויות הגיוס לבחון את אמיתות תצהירה של המערערת. החוקר הפרטי גבה מספר עדויות, שלימדו על כך שהמערערת אינה מקיימת, לכאורה, אורח חיים דתי. היא מסרה כך בעצמה וביקשה, בפניו, בחתימת ידה, לבטל את הפטור מטעמי הכרה דתית. במסמך, שממנו עולה, לכאורה, כי נחתם באותו היום, נאמרים דברים דומים. לא מצאתי כי הליקויים שבמסמך, מלמדים, על פניהם, על כך כי מדובר במסמך מזויף. דווקא העובדה כי במספר הזהות נפלה טעות מלמדת, לכאורה, על אוטנטיות. המבקש לזייף ינסה, הדעת נותנת, לשוות למסמך המזויף חזות מהימנה. לא הוברר גם מי הוא זה שיבקש לזייף את המסמך. מנגד – הדמיון הרב בין מספר הזהות של המערערת למספר שנכתב במסמך, התאריך הזהה, התוכן הזהה ואף החתימה, שגם בעין בלתי מיומנת דומה מאוד לחתימות שעל גבי ההודעה שמילא החוקר הפרטי וזו המתנוססת על גבי האמרה שנגבתה במשטרה הצבאית (ובוודאי שאינה נבדלת ממנה באופן שמעורר

על פניו חשש לזיוף) – כל אלה מלמדים, לכאורה, כי ניתן, חרף הפגמים שבמסמך, לשייך אותו למערערת והוא משתלב היטב עם הדברים שנמסרו לחוקר, עם האופן שבו נמשך הטיפול במערערת בלשכת הגיוס ועם דברי המערערת במשטרה הצבאית – שם אין ולו רמז לכך שהיא סבורה כי פוטרה משירות. להיפך – היא מאשרת כי נקראה לשירות. בכל אלה יחד תשתית ראיות לכאורה לביסוס המיוחס למערערת – כי, משהתגלה שהאמור בתצהירה אינו נכון, ביקשה לבטל את הפטור, נקראה לשירות ומטעמים אישיים בחרה שלא להתייצב (השוו: ע"מ/מ/14,25/24 טור' ווקחי נ' התובע הצבאי הראשי (2014); ע"מ/מ/85/12 טור' נעים נ' התובע הצבאי הראשי (2012)).

8. ענייננו בהיעדרות ממושכת מאוד, של מי שגילתה דעתה, בכמה הזדמנויות, כי אין בכוונתה להתגייס. המערערת אינה פטורה משירות ולעת הזו – שריר החשש כי תיעדר שוב. על כן, וחרף קשייה האישיים, קמות עילות מעצר מובהקות, שעיקרן החשש להימלטות מאימת הדין, שמצדיקות המעצר ואינן מאפשרות שחרור לחלופה (ר' ע"מ/מ/37/11 טור' חריפקוב נ' התובע הצבאי הראשי (2011)).

9. הערעור נדחה, אפוא.

10. מפקד בסיס הכליאה מתבקש להורות כי המערערת תמצא במעקב של גורמי בריאות הנפש, בשים לב לדברים שנשמעו אשר למצבה הנפשי.

ניתנה היום, ג' באדר ב' התשע"ו, 13 במארכ 2016, בפומבי ובמעמד הצדדים.

דורון פיילס, תא"ל

המשנה לנשיא בית הדין הצבאי

ל ע ר ע ר ו י ס

חתימת המגיה: _____ העתק נאמן למקור

סגן קורל מכני

קצינת בית הדין תאריך: _____